

ŽENSKÁ HLÍDKA

Podatelka M. Šurešová

ADOLF HEYDUK:

Kde domov můj?

Sdvojená glossa na první sloku Tylových písní.

(K padesátiletému jubileu jejimu.)

Kde domov můj, kde domov můj? Voda hučí po lučinách, bory sumí po skalínách, v snádě stkví se jara květ, zenský ráj to na pohled, a to je ta krásná země, země česká, domov můj, země česká, domov můj!

Kde domov můj, kde domov můj? Ten lí chorál u velebě hřímá, bezvolně se k báru zvedá paž, buňdí všecko, po vlněch co dímá, již i její v hory ztuhlo stráž; jeho hláholením zlobě brání Čech, man práva, nadšen život svůj dal a dá svou za vlasť u jásání: Kde domov můj, kde domov můj?

Kde domov můj, kde domov můj? Nenutí-li ona slova milá nachovými různými květ hrud? ach, Kráso, pěstounkou jim buď! Kéz ta píseň vítězně znívá ve cizácké zásti rozvalínách, za Vesny jak obrozena tučí voda hučí po lučinách.

Kde domov můj, kde domov můj? U všemíru božskou slzou stýdla vlasť nám svatá, plnem hrůz a béd, až jí anděl, bělostná vzpájí křídla, k zdrojím světla v míru z temna zved'; z nebe vstříjí jí snášeš se pluky světél, padlých za vlasť v hrůzy vlnách s námi pějí hymnus, v jehož zvuky bory sumí po skalínách.

Kde domov můj, kde domov můj? V rodových nívcích, na oteckém luhu, zlatým kláskem zase bují čin, práv svých mečem listých pout a kruhů jatou matku zlárný zbavil syn; různými skrýl stopy její rudé, za dvoranu upravlí jí svět, Bůh dal požehnání: kolem vsude v sadě stkví se jara květ!

Kde domov můj, kde domov můj? Věstei vsadí z ukrutnosti kati, hrud česká cedila dřív krev, v čarovné jež rybiny se hati: v statusu žnu, ve nasádné děv; přede blesky sluncových jích činů klesne zlysn zahaběn a bled; tolik strážců vlasť má, kolik srnů, zenský ráj to na pohled!

Kde domov můj, kde domov můj? Vlasti matka nám všecko nám svatou, skrývát v šele čimú dálnou tíš; zdrojem čarých vzášků vřehovatou tímná dějia ovčevněn čiš; bohátrv, kuzých láchy polj, v klín své nehy těch přivíje jeanné, již skráta trním rvanou v laur jí stroj — ach, to jest ta krásná země!

Kde domov můj, kde domov můj? V zemi hrdin, v zemi veledobuší zlym již spárem evaly zást a vztek, však jí avní ve krás ladem rouchu brání voje věčných myslenek; velet den již přisér plně noci plamenitým mečem. V hanbu plať! Sluncem vzplála boží za pomoci země česká, domov můj!

Kde domov můj, kde domov můj? Štěstí i z dálných zemí, oceánů volá zlobě hřímající hlas: Ukroť zásti, bratř dospěl k rámu, srdce rozdělená srostla zas; zlom hvězd vlasť ve plámen zaste vířkus to, vrah, slávy plášt jí ruj — v sílu stojí národ bohátrů — země česká, domov můj!

Když slavný náš český básník napsal shora uvedené verše, za jisté že neměl tušení, že národu českému naskytne se vhodná doba kú požadování rozhodně svých práv, o něž byl bídačky oloupen! — Zápas národu v přítomné době jest hrozný! Doufejme však, že o-běť životů lidských plně vyváží doba ohrožení národův utiskova-ných, kteří téžce nesli jho na ně bezprávě uvržené a že nastanou poměry pro lid všecken snesitel-nější, přiměřenější lidskosti a jeho práv, kterých každému ná-leží!

Český národ pak, na místě sloky ve své hymně "Kde domov můj" — optaví tuto "Zde", do-mov můj!

Zabezpečení míru s Německem je "Okno za okno a zub za zub!" A mimo to, aby byla Kajšovi za-sazena rána palice do hlavy tak, aby byla z ní vyražena jeho u-tkvělá myšlenka — že jest "ueber-mensch" (nad-člověk) a až se z-rány vzpamatuje, aby prosil o mí-rost a slibil, že se bude držeti v mezích svého území.

Dnes Němce již vidí, že se mu nedodržení smlouvy mezinárodní nevyplatilo a tak též i jeho vzpu-nost "Deutschland ueber alles!"

Kdo není s námem spokojen, ten obvykle ztratí všecko! Kéz by se tak stalo nadutému Germanovi!

Pracovat, pracovat a ještě pracovat, dí k nám, Čechům, p. prof. T. G. Masaryk. Kéz by to konal každý dělník na národa roli dě-dičné, pak zajisté by krásně vlast československou diadēm.

Pokud mně známo, česká Omaha nedostala velikých gratulací nad úspěchem "Bazaru Svobody" od vesnie jako jsou: New York, Cleveland a Chicago. Výsledek Bazaru bude se páčiti přes \$65,000 — až bude úplně uzavřen. (Beat the wild and woolly west, if you can?)

Do cyklu slávy mnohý rád se vtírá, avšak brzo pozná, že jen u-mění, vědění a práce mohou se v něm udržeti.

Minulého týdne předloha žen-ského volebního práva, zv. "Susan B. Anthony", propadla v se-nátě Spojených Států. Padnutím dotyčné předlohy není vše ztrace-no a není zapotřebí zuřiti, jako paní Cattová, protože dodatek k ústavě Spojených Obcí neprošel žádoucím počtem hlasů pro ženskou hlasovací právo, vzdor tomu, že už president Wilson na senátu žádal jeho schválení jako všeob-ecnou potřebu a zdůraznil svoje přání, že to žádá jako nejvyšší ve-litel armád a námořnictva země této. Senát jeho přání nevyhověl.

Když však uvážíme dobu a ruch válečný, musí každá poetivá a rozšafná suffražetka doznati, že jsou tu mnohem důležitější úkoly, o něž je nutno se starati pro ame-rickou ženu a sice — vítězství de-mokracie nad militaristickou ro-tou německou. Všecken důmysl a práce ženy v tomto hrozném boji jsou zapotřebí účelně v přesněm tempu s pochoduujícími vojáký do předních linií. Muži jdou oběto-vati své životy, abychom my mo-hly žiti beze strachu a v jistotě, a aby syčová demokracie nebyla napadána zběsilými barbarstvími Huny v budonosti, a svět byl u-činěn slušným místem k obývání pro člověka.

Jsem suffražetka od mládí, a však nikdy výstřední, a protož ne-vidím, proč právě v této době je autností, by ženy docílily ženského hlasovacího práva. Vždyť ne-jedná se tu o nějaké zneuctění ženskosti, aniž potřebuje žena protekci v národě demokratickém, jako americký. Udělením hlaso-vacího práva ženě v této válečné době nepřispělo, by ani ubralo na poehodu demokracie světové v té-to strašné vřavě. Nuže, proč tedy ubíratí drahocenného času debata-mi v kongresu a v státních legisla-turách, když je nutno napoutati všecky síly, bychom zvítězili nad krutým nepřitelem a zabezpečili si svobodu.

Jsem jista, že každá suffražet-ka pracuje s tím samým zápalem, jako ta, která je proti ženskému hlasovacímu právu, ve válečných činnostech. Ženská oddanost ku práci pro vítězství je nezměrná a neoehabuje. Protože moudřejší hlavy mezi suffražetkami nevidí ničeho ztraceného padnutím před-lohy Susan B. Anthony právě v této napnuté době. Není myslitelno, že by jediná žena trpěla bez hlasovacího práva, u porovná-ní s trpícími národy, — příkladně Čechoslováky, Jihoslovany, Polá-ky a Belgiány. Nemyslím, že u-dělením hlasovacího práva ženám by se jich mnoho našlo, která by se mohla vykázati s více práce ku zdolání nepřitele, nežli když je neměly.

Výstřednost nikomu dlouhého věku nepřinesla, aniž docílily vý-sledku dříve, než rozvázný myslitelky v řadách suffražetek, jako je slec. Rose Youngova, re-daktorka časopisu "The Woman Citizen", nezdolná pracovníce a a předsedka new-yorských suffra-žetek, slečna Mary Gerrett Hay-ova, jsou spokojeny s tím, že ví, jak kdo stojí vůči této otázce me-zi senátory. Slečna A. N. Meyer-ova pravila, že na prvním místě je potřeba zachrániti tepie národy a světu demokracii. Domáři pak zá-ležitosti jako ženské hlasovací prá-vo, se snadno urovňají.

Horlivá čtenářka, Emerson. Ne-braska, 1. října, 1918. — Vážná pí. poradatelka a milé družky!

Dnes jdu mezi Vás jen na oka-mžik, abych si předplatila na mně tak milý "Pokrok", který jest mi nejmilnějším přítelem. Milé druž-ky, jak líbí se Vám výsledek ba-zaru? Zajisté, že všem, neb jest velkolepý. Já aspoň byla jsem jím překvapena. Já jsem zaslala na pí. pořadatelku kus krajek a deset dollarů a byla bych paní pořadatelce povděčnou, kdyby mně sdělila, zdali to obdržela. Počasť jest zde nyní dosti chladná a co nevidět nastanou nám ty krásné zimní večery, na které se já tolik těším.

Čtená přítelkyně! — Přijmete srdečný dík za předplatné a ro-vněž za zaslauý příspěvek na ba-zar, který obdrželi v tiskárně a ihned odevzdali p. Stěničkovi, ja-kož i mnohé jiné zásky, jak pe-něžitě, za něž mají od pokladníka styvzenky. Bazarní výbor sestav-uje seznam všech věcí se jmény dárců a vydá to pak v brožurě, kterou na všechny rozešle, tak že budou mítí úplný přehled všech dárců a jich dárců. Bazar Svob-ody se skutečně nad očekávání nás všech vydařil, tak že každý je spokojen. Srdečně vás zdraví a těší se na další vaše příspěvky do "Ženské Hlídky".

Pořadatelka.

Teta Vitámvásová, Omaha, Neb.

(Pokračování.) — Ano, proč? se nezní, když mu ještě srdce kve-tě, aneb hoří láskou — jest, proto-že onen starý mládenec, aneb bečlák, tohle slovo jím lépe sluší, nemá času, aneb dosti známosti, by, jak se říká, po něčem se o-hlédl; pak bydlí daleko od dru-hých. Pravda jest, že na farmách mají též svoje zábavy, tance nad maštalí, totiž není-li tam právě se-no; no, a je-li, když ho není mno-ho, shodí se dolů. Do koutů a u-prostřed pověsí se několik světlí-ku; hudebníci 2 neb 4, jak se jich dá mnoho sehnat a již to jde — tančí se o překot. Kde již mají velké obydlí, obdávají bály v by-tech; za nynější doby se vše jen pro Červený kříž pořádá, a dou-fám, že, jak jsem viděla a se pře-švedčila, lid na venku jest pro tu-žněl obětavým. Pravda, že — kaž-dý také ne! Vskak nemyslete si, dámy z města, které jste ještě na farmě nebyla, že jest to všelijaké! To, pane, byste se hodně znátly! Na venku se honí paráda, pravím, že mezi mladým pohlavím — zvlá-šně děvčaty, která lepší, ta lepší, obzvláště na ten bál, kde se vše jen odrazí a luerny vše osvětlí jako elektrika. A nemyslete, že hoši jsou s parádou pozadu, toto! Jak pak jim to sluší — ten nymě-ší oblek, kalhoty trochu úzké, ka-bátky s páskem, polobotky, tak aby jim bylo vidět, jaké mají pě-kné ponožky — fúsekle; celkem, já říkám, to jsou hoši jako svíce! Pravda, že teď jest jejich poskro-vnu, většinou jsou již vojáky. Tu se tedy nedivte, že ten starý mlá-denec, který pro práci a nedosta-tek času a snad i z jiných příčin se zapomněl oženit, se nedovede vpraviti do těch nynějších poměrů, aby se zúlechtil, vzal si též šaty s páskem, pestrobarevné ponožky, "prónové" slippersy a když se povytáhnu na koleno nohavice, aby to vše bylo vidět; a snad si nakapat na kapsník voňavku. I dejte mu svatý pokoj, řekli by, že blázní a jak by se taky cítil! Děv-čata by dřív od něj utekla, než šla blíž. Kuekala by se smíchý, protože z něj není vůně mládí. — Ačkoliv kdyby mu jen některá malou přízeň ukázala, že jej ne-odpuzuje, záhy by v něm mládí okřálo. Nebyl by tak stydlavým, nežli by jen pro tu něnou hmotu, nestal by se obětí těch, kteří z něj učí jen dobrý den, byli mu prá-teli, pokud měl a častoval; slibo-vali mu, že jej neopustí, však ale když došlo a nemá, pak je pro přá-telství, neznají ho. A pak ještě řeknu, nedbal, měl nebyť hlou-pým, co je nám po něm! Ano, ta-koových případů jest mnoho, však ale pravím, že není každý bečlák takový. Mnohý se nezní ze stru-chu před ženou, mnohý nemá na to čas, pak ustárne a konečně jej leckterá němece. A tak se nediv-te, že pak pro nedostatek času a známosti jej ožení někdo jiný, neb prostřednictvím novín. — Pak, jak se prostě řekne, vzal rozum do hrsti a hledal a našel v něm ty ebyhy, které neměl dělat. Pryč s tím, s těmi myšlenkami, rozum-dám tam, kde pro něj místo a po-kož žije, není pozdě, by se věci napraviti nedaly dobrými skutky. Při jedné návštěvě na jisté far-mě, když jsem byla představena co teta: — "Jó, to nejste ale ta, co píše do "Pokroku!" — "Ano, to

je ona", povídá moje průvodkyně. "A ták, to vás znám hned z Chi-caga z Pokroku Západu!" — Tak tedy vítám vás; a jestli pak taky znáte paní Pavlíkovou od Žen-ských Listů? — "Já jsem její emi-grantka." — "Že ano! A jak pak se vám vede?" ptám se. "Dosti dobře", odpovídá ona. "Práce máme dost, to víte, jako na far-mě; začátek jest každý zlý. Vskak máme dost co jíst, máme to, co by-chem ve městě nikdy si nemohli dopřát a jsme všichni pohroma-dě. Maminka moje, tuhle je s ná-mi, potřebujem ji jako soli, vede domácnost a já pomáhám muži v poli. Vskak tamhle jsou", a již vo-lá: "Starý, pojď sem! Josefe, pojď taky! To je můj bratr, on pro nás pracuje, je taky odvede-ný." — Zatím již přijeli k domu a seznámili jsme se. Děvčátko hned popadlo tatínka za ruku, kdežto malíčké, které babička chovala, též volalo "táto, táto!" a nata-huje své ručičky. Otec, již též starší muž, z něžž pot jen se finul, vezme dítě, pomazlí se s nima o-běma a povídá: "Tak jdi, namí, dones knížku a dáme také něco pro ten dobrý úel." A dali oba, jak její muž, tak její bratr. Děti se nechtěly tatínka pustit. My po-děkovaly jménem českosloven-ských hochů a jedeme dál. Tak, zde jsem vám pověděla, proč se někdy starí mládenec nežení. A tak jest to i s Lojzou. Ten by za-jisté z perníkove chaloupky po-stavil pěknou chalupu. Potřebuje emigrantku takovou, která by se dovedla vžit v jeho osamocení bý-valý život. Ozvalo by se v nitru jeho jara mládí a on by zajisté zařídil vše, jak by nejlépe mohl, aby se jeho družec nestýskalo. A pak ve společnosti několika ca-partů se baviechí kolem něj, by zapomněl na začle časy. Tak a teď zpět zas na pole. Jedeme se-kat pšenici, společnost jako dří-vo; domáci paní se přidala k na-senmu cechu a jede s námi, Pane, pšenice praší, je na ní hodně re-žu. Doma jsme tomu říkali ruda. Duso bylo jen což, od západu se mračilo; poblíže vyhouplo se mra-čeno "Aha," povídám, "bába le-že, až vyleze, dědek začne tlouci za bábu na buben; pak možná, že budou utíkat." Praenjem a baví-me se. Gusta povídá: "Teto, ten dědek s tou bábu postukuje." Emma povídá: "A už taky tlouče." A teta povídá: "A taky zametají, kouknete, jak se od nich praší." V tom hospodyně povídá: "Ježíš, marjá, to je tornádo, vy blázní, vy se smájeťe! Honem vypřáhat a doň!" Povídám, že to jde k se-veru, nás to mine. Taky šlo, my utíkali domů. Povídám: "Tohle byl jenom odtržek tornáda." Byl to krásný zjev na pohled, však hrůzy plný. To bylo poprvé, co jsem něco podobného tak z blíz-ka viděla. — (Pokračování.)

Poznámka: — Paní Kulíková se zmiňuje též o tetě a svatováclav-ském pošviecni. Vy šelmo, já jsem vás chtěla ehytít za vaší bluzu o "Dozvucech", však jen fůk ko-lem nne, Povídám, vidíte ji, jak točí? Koho, kdo, povídá moje sou-sedka, s níž jsme měly pojištěné místo, jelikož o ně bylo nouze. Nu, tamhle pí. Kulíkovou, jak hází plandou v kole. A to je ona? A ta na sebe nabrala; panečku, té slouží. A málem bychom se by-li spolu s pí. Prehalovou nedoro-zuměly. Ona, že je tlustá, já zase, že ne. A než jsme se mohly pře-švedčit, byla ta tam. Inu, čáp neb vřava — to všechno je ptaetvo! Koukala jsem po pí. Ptáčkové z Plattsmouth, však nikde vidu ani sluchu po ní. A tak byla zrovna jako teta s tím papežem ne a ne-vidět! O Ak-Sar-Ben koukám po pí. Tímové z Dorchester a pí. Ne-budové z Minnesoty, ale kde — nikde nikdo. Paní Nebudové stá-le se ptám, kdo vyhrál ten kmín, ale ne se to dozvědět. Přijďte do Hlídky, přijďte všechny, co dříve s námi byly. Negechte jen nás psát, bychom bojovaly a zacho-valy si tak naši Hlídku. Držme se jako spojenci a nebudme zradci. Tak, jen vzhůru zas, do zbraní!

Františka Obdržálek, Birch Tree, Mo., 1. října 1918. — Čtená redakce "Pokroku"! Zde zaslán předplatné na "Denní a Nedělní Pokrok". Mileráda bych napsala něco k uveřejnění v "Pokroku", nedostává se mi však k tomu vhodné chvíle. Přítomně právě vykopávám brambory a ačkoliv plně kopu celý den, sotva že-jich tak na dva buše vykopu. Mějí-jme zde letos zase suchý; z jara jsme již mysleli, že se pótopíme a nyní zase to tak vyhlíží. Když však bylo dříve nejvíce potřeba, tu

dlouho ani nekáplo. Korny je má-lo a krmení drahé, za to ale doby-tek laciný. Říkávají, když jest hodně sněhu, že jest i úroda do-brá. My jsme zde měli minulou zimu sněhu dost, přece ale úroda žádnou. Kdo se se sázením kor-ny poněkud opozdil, tak nemá žádnou a jediné to krmivo. Mne to zde v té Missourii mnoho ne-těší. Člověku by se asi ledaskde nelíbilo, takto ale musí. Co pak ti uboží hoši v té válece; těm se také asi všecko zrovna nezamlouvá a musí trpět. Nieměně těším se z to-ho velice, jak jim to nyní jde a jak ty Huny na všech stranách ženou zpět. Nuže, zdar spojeneck-ým zbraním a s pozdravem na všechny tentokrát dopis končím.

Čtená přítelkyně! Díky za za-slané předplatné a těším se, až bu-dete mítí po té pilné práci na ven-ku, že zajistě častěji a s delším dopisem do "Ženské Hlídky" za-vítáte. Srdečně zdraví vás— Pořadatelka.

JEMNÝ MRAV V RODINĚ.

Školou jemného mravu jest ro-dina.

V rodině a domácnosti pospoli-tě učíme se mravům i zdvořilosti, které připravují nás k budoucímu společenskému styku v oboevání s lidmi.

V rodině se tudíž má a musí za-čítí s naukou jemného mravu.

Kdy se má začít? Když! Již od kolébky. První, co dítě vnímá, vidí slyší, působí na jeho rozvoj další. Výchova začíná od narození dítěte a s ní má stoupati a zvolna se připravovati i nauka jemného mravu.

Pozornujmež děti v jednom stá-ří, ale v různých poměrech život-ních.

"Jak milé, způsobné, uslechtilé to děti!" obdivujeme se dobře vychované mládeži.

"Jaké to nezvedené, ošklivé, dr-ské děti!" s ošklivostí se odvráče-me od jiných.

Děti jsou obrazem rodiny a ce-lého okolí, a prostředí, v němž ží-jou a vyrostly. Nemohou za je-jich nepěkné mravy, za jejich ne-slušné, nezdvofilé chování. Ne-vidí jiného a lepšího, nevědí, že je to špatné, odpuzující, nezdvofilé. Jsou bujně, mladé, kypí zdravím a z neznalosti, nevědomostí pustí azdu svým choutkám. Neznají lepších způsobů i nemohou se mravně, slušně a zdvořile chova-ti. Hřeší jen z nevědomosti.

I v tom výeviku pro život musí však býti jistá míra. Nesmíme z dětí dělati zase opičky a vtěsná-vati jech do těsných forem spo-lečenských z nichž by vyšly jako vysoustruhované loutky bez du-se bez ducha bez myšlenky. Ani přílišnou volnost ani velkou upja-tlost, ale přirozený vývin indivi-duality si přejem v mezích jemné-ho mravu.

Necht děti znají, co se sluší a nesluší, necht jsou zdvořilé, způ-sobné, mravné, ale i při tom zůstá-vají dětmi! Rozpoznati, kde jsou oni meze, za nimiž uslechtilá o-pravdovost zvrhne se v karikatu-ru, zůstaveno jest výchově a v první řadě rodinné výchově v do-mácnosti, pospolitém životě.

Dítě nesmí růsti jako divoký keř v přírodě. Pěstuje se od prv-ích známky života, aby mohlo poz-dějí ve velké, kulturní rodinné lidstva vystoupiti se etí a přijatu býti za člena vzdělané společnosti.

Nestrpíme mu tudíž od propo-čátku nic neslušného, nemravné-ho.

Jakmile začne vydávat první zvuky, snažíme se, aby orgán jeho byl milý a uslechtilý. Nestrpíme, aby dítě vydávalo ze sebe ony ne-ladné, hrubé zvuky hlasové, které vtiskují člověku, jakmile promlu-ví, ráz sprostí, drsný a svědčí o nízkém původu, o nevdělanosti. Často slyšíme: "Je hezká, u-mí vystoupiti, umí se oblékati, ale nesmí promluvit! Jakmile otevře ústa, už poznáme, jakého je pů-vodu a vychování."

Onen ječivý dětský křik, bez-ozdný pláč bez záti, zlobné výbu-ehy, skodri velice hlasu a často pro-čelý život svévolně, z nerozumu níe se dítě, co mu příroda blaho-přejně nstředila: příjemný, ladný hlas. Porušujit s tím křikem bla-slivky.

Čím jemnější, vzdělanější rodi-na, tím lépe vychované mají být její děti. V okolí přepychu, ná-d-hery, v bytu bohatě zařízeném, působí takéové křiklavé, hrdelní, nosové a aprosté zvuky dětské ve-lice nepřijemné a poljií přiehozi-lo jako ledovou sprechou. Vých-ova má uslechťovati i pláč dítěte.

Křiklouny nezvedené, kteří si dří-ve hlas vykfíčí, než dovedou mlu-viti, vychovává si rodina sama. — Rod. Krb.

Bořivojův Průštek. ZÁVIST.

Probudil se, když šlo už jisté na dvanáctou. Zdálo se mu, že padá se skály, trhl sebou a otevřel oči. Chvilí díval se na bělavý strop, teprve pak, když se jeho myšlen-ky z říše snů vrátily zase k sku-tečnosti, pohlédl v pravo i v levo. Váude ticho. Jeho sousedě spa-li tu noc klidně. Nikdo z nich ne-křičel, nikdo nesténal, nikdo ne-vypl bolestí... Dvě noční svítilny pod zelenými stínidly vrhaly kruh zažloutlého světla na dvě, tři po-stele, a mimo ně všechno toullo v polostínu.

Čtyři dlouhé, ničím neozdobené bílé zdi, dvě dlouhé řady nemoc-níčních lůžek s chumáči v pří-krývkách zabalenými, s dohásna-jícími lidskými těly... Sál bezna-dějných... Smutno bylo zde jen mladému lékaři, tupě na osud těch lidí dívali se starší jeho kollego-vé i služební personál, přivyklý už k tomu transportu ze sálu č. IV. do umřelí kaple... Jediná ná-děje v tom velkém, tichém sále zadívala tu z očí samotých ne-mocných, nezajících osudný vý-znam sálu toho a nezajících i ne-bezpečí své i svého okolí nemocí. To bylo jedinou a poslední útě-ehou, jaká se poskytovala ubožá-kům, zavátým do téhle předšné smrti, že se jim nedsdával pravý stav nemocí a že se jim nebrala ná-děje do posledního okamžiku... Bylo ticho...

Z nejbližších postelí neslo se mu k sluchu tálle oddechování sou-sedů... Jen tu tam některý z nich rukou hodil... slabiku ze sna hlasitěji pronesl... a zas bylo ti-ehu. V otevřených dveřích na konci sálu stanul tmavý stín žens-ké postavy. Byla to patrně opat-rovnice, jež měla službu a pohlí-žela čas od času, není-li kde třeba její pomoci.

Zavřel oči... Bylo mu příjem-né v tom podřimování, ve kterém byl napolo v jímém světě vidin a snu, ve kterém však uvědomoval si ještě, co se děje kolem něho. — Má oči zavřeny a přece cítí, jak o-šetřovatelka jde zvolna sálem po dlouhém kobereci, slyší, jak tu tau zapraskuje podlaha pod jejím kro-kem... cítí, jak teď jde kolem jeho lůžka... teď se zastavila... stojí chvíli zamýšlena... teď po-kročila a usedá mu u hlavy na ži-dlici.

Otevřel oči, aby se přesvědčil, nespál-li už. Ne... sedí zde... sedí a dívá se na něho tak bádavě a tak smutně...

Ale není to jeho opatrovnice... Ta tvář je tu cizí... nikdy za ne-mocí ji zde neviděl...

Instinktivně odsouvá se na dru-hou stranu lůžka... Jeho popla-šený, podezřívavý zrak utkvěl na postavě neznámé ženy...

Má oděv ošetřovatelky... a on přece ji nezná... Proč usedla si k němu? Proč právě k němu?

"Kdo jste?" splývá s jeho vy-slechlych rtů.

Řekl to tak eizim, nevým hla-sem, jako by to byl řekl někdo třetí. Žena neodpovídá.

Ruka její vztáhne se k jeho čo-ru a hladí jeho suché, poslední do-bu tak prožděné vlasy.

"Kdo jsem?" praví konečně tá-hlým, smutným hlasem, jakoby spíš mluvil k sobě. "Kdo jsem? Neznáš mě? Ty, že me neznáš? Je-li věrnost znamením přátelství, pak jsem ti byla největší přítelky-ní v životě. Ale někdy zase se mi zdá, že's neměl horšího nepřitele nade me. Sía jsem tvým živo-tem po tvém boku věrná a ne-ústupně... A nevnucovávám se ti... Ty's sám mě volal..."

Prosil a zapřisáhal jí mne, abych zůstala při tobě... A já zůstala. Po léta jsme žili spolu nerozlučně, věrně... Zítra... zítra mně už nebuděš potřebovati... a já pří-šla se s tebou rozloučiti...

"Kdo jste?" řekl hluse, hledě úporně na neznámou, jejíž naze-lené oči leskly se intenzivně v přítmí nemocničního sálu.

"Kdo jsem?" zasmála se tise drobným, trhaným trřikotáním smiehu, ale hned zvažněví dodala... "Jsem Závist... jsem nej-věrejší družka tvého života..."

Když vichřiti te opustili, mne svi-rál jsi křečovité za ruku, mne ne-chtěl's pustit od sebe, a já zůsta-la... Jestě dnes jsem při tobě, byla jsem tu denně v tichu nemoc-